Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын
сайдын 2024 оны .... сарын......ны ......дугаар
тушаалын хоёрдугаар хавсралт

Бүтээн байгуулалт, төсөл, үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлага

№	Хуулийн заалт, чиглэл, үндэслэл	Зорилго, зориулалт	Холбогдох стандарт, журам	Нийтлэг тавигдах шаардлага	Тусгай шаардлага	Тайлбар
4.1.Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.9.1 дэх заалт						
1	Агаар, ус, хөрсний бохирдлыг бууруулах	Эрчим хүчний хэмнэлттэй, агаар, ус, хөрсний бохирдлыг буурах ногоон барилгын үнэлгээг хангасан барилга байгууламжийг нэмэгдүүлэх	Барилгын дулаан хамгаалалт" /БНбД 25-01-20/ "Ногоон барилгын үнэлгээ (Бест гэр)-ний аргачлал" БД25-102-24-/ХББОС-ын сайдын 2024.12.02-ны өдрийн 108 дугаар тушаал/	Ногоон барилгын үнэлгээ (Бест гэр)-ний аргачлалаар үнэлж, гэрчилгээжүүлэх	Ногоон барилгын үнэлгээ (Бест гэр)-ний аргачлалаар үнэлж, гэрчилгээжүүлсэн байх Ус, дулаалга, барилгын материал, эрчим хүч, хог хаягдлын байгальд ээлтэй технологи	БХБ-ын сайдын 2020 оны 37 дугаар тушаалаар баталсан "Барилгын хүлэмжийн хийн ялгарлын хэмжээг тооцох аргачлал" БД 23-105-20, "Барилгын хүлэмжийн хийн ялгарлыг тоолох, бүртгэх мэдээлэх журам", "Барилгын хүлэмжийн хийн ялгарлын бууралтыг тооцох аргачлал" БД 23-101-20, "Барилгын хүлэмжийн хийн ялгарлын бууралтыг бүртгэх журам", Барилгын дулаан хамгаалалт" /БНбД 25-01-20/, Ногоон барилгын үнэлгээ (Бест гэр)-ний аргачлал" БД25-102-24 шаардлагыг хангасан байх

					ашигласан байх	
		Хот, суурин газрын агаарын чанар болон орон байрны доторх орчны чанар дээшлүүлэх	Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4585:2016	Уг стандартын шаардлага хангасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, хангал нийлүүлэх үйл ажиллагаанд хөрөнгө оруулалт хийх	Байгаль орчин , аялал жуулчлалын яамнаас олгодог ногоон гэрчилгээтэй байх	Стандартын 4.1-т “агаарын чанар” агаарын чанарын стандартад нийцэж байгаа эсэхийг агаарын физик, хими, биологийн цогц шинж чанар
2	Ус, хөрсний бохирдлыг бууруулах	Цэвэрлэх байгууламжаас гарсан цэвэрлэсэн усыг дахин ашиглах үйл ажиллагаа	Дахин ашиглах цэвэрлэсэн ус. Техникийн ерөнхий шаардлага /MNS 6734:2018/ стандарт	MNS 6734:2018 стандартын шаардлагыг хангасан байна.	MNS 6734:2018 стандартын шаардлагыг хангасан байна.	Стандартын 4.1-т “цэвэрлэсэн ус” хүрээлэн байгаа орчинд нийлүүлэх болон дахин ашиглах зориулалтын чанарын шаардлагад нийцэх хүртэл боловсруулсан ус
		Саарал усыг ашиглах	Саарал усны систем. Ерөнхий шаардлага /MNS BS 8525-1:2015/ стандарт	MNS BS 8525-1:2015 стандартын шаардлагыг хангасан байна.	MNS BS 8525-1:2015 стандартын шаардлагыг хангасан байна.	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.19.“саарал ус” гэж ямар нэгэн ялгадасгүй зөвхөн ахуйн бохир усыг;

4.2.Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.9.2 дахь заалт						
3	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан тохируулгад орчин бүрдүүлэх,	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн сурч боловсрох орчин бүрдүүлэх	"Барилга, байгууламжид хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хүртээмжийг төлөвлөх" /БНбД 35-01-22/	Сургууль, цэцэрлэгийн зориулалттай барилгад хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор зориулалтын зам, лифт, тоног төхөөрөмжөөр хангах	Улсын сургууль, цэцэрлэг, эмнэлэгт тохируулгад орчныг бүрдүүлсэн, нэмэлт тоноглол хийсэн байх	
4	Хүүхдийн тоглоомын талбай, зуслан, цэцэрлэгт хүрээлэн барьж байгуулах	Цэцэрлэг болон Хүүхэд асрах төв байгуулах	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын барилгын төлөвлөлт /БНбД 31-24-22/ MNS 6419:2021 Хөгжлийн бэрхшээлтэй	Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хүүхдийн цэцэрлэг, хүүхэд асрах төв барьж байгуулах		22.9.2.ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, хүүхдийн асрамжийн үйлчилгээ, тэдгээрийн эрхийг хангах, хамгаалах, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан тохируулгад орчин бүрдүүлэх, хүүхдийн тоглоомын талбай, зуслан, цэцэрлэгт хүрээлэн барьж байгуулах, ашиглах;

			хүүхдийн сэргээн засалт, хөгжлийн төвийн бүтэц, үйл ажиллагаа, үйлчилгээнд тавих ерөнхий шаардлага			
5	Ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, хүүхдийн эрхийг хангах, хамгаалах	Ахмад настныг орон сууцаар хангах		Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалд заасан орон нутгийн хөгжлийн 91 төвд Хөгжлийн болон хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний бүсэд баригдсан орон сууцны барилга	Өөрийн өмчлөлийн орон сууцгүй нийгмийн даатгалын шимтгэл 20-оос доошгүй жил тасралтгүй төлсөн ахмад настанд орон сууц худалдан авахад нь төлбөрийн дэмжлэг үзүүлсэн	Ахмад настны тухай хууль 14.6.Аж ахуйн нэгж, байгууллага нь ажиллаж байсан ахмад настанд нэмэгдэл тэтгэвэр, тэтгэмж, түлээ, нүүрс олгох, хүндэтгэл үзүүлэх, нийгэм, соёл, урлаг, аялал, биеийн тамир, спортын арга хэмжээ зохион байгуулж, хөдөлмөр, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх, орон сууцтай болоход дэмжлэг үзүүлнэ.
6	Ахмад настны эрхийг хангах, хамгаалах	Төсвөөс оруулсан дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалттай тэнцэх хэмжээний үнийн дүнтэй орон		Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалд заасан орон нутгийн	1, 2 дугаар давхарт байрлалтай 50.0 м.кв хүртэл талбай	Ахмад настны тухай хууль 14.5.4.аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нь орон сууц барих аж ахуйн нэгжийн удирдлагатай тохиролцон шинээр баригдах орон сууцны

		сууцыг төрийн болон орон нутгийн өмчид шилжүүлэх		хөгжлийн 91 төвд Хөгжлийн болон хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний бүсэд баригдсан орон сууцны барилга	бүхий орон сууц	дэд бүтцэд төсвөөс оруулсан хөрөнгө оруулалттай тэнцэх хэмжээний үнийн дүнтэй орон сууцыг эзэмшилдээ авах, эхний ээлжид орон байргүй ахмад настанд хөлслүүлэх, эзэмшүүлэх, хүүхэдтэйгээ хамтран төлбөрийн уян хатан, хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр худалдан авах боломж бүрдүүлэх;
7	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан тохируулгад орчин бүрдүүлэх	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийг орон сууцаар хангах	“Барилга, байгууламжид хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хүртээмжийг төлөвлөх” /БНбД 35-01-22/	Орон сууцны хорооллын 1,2 дугаар давхарт нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан орон сууцаар хангах	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн амьдрах зориулалт бүхий тусгай тоноглолтой	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хууль 25.2.Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнийг халамжийн, түрээсийн, ипотекийн зээлд хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр хамруулах орон сууцны хөтөлбөр хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгийг нийгмийн хамгааллын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний болон аймаг, нийслэлийн Засаг даргын жил бүрийн төсөвт тусгана.
8	22.9.3.соёлын өвийг хамгаалах, сэргээх, музей, номын сангийн үйл ажиллагаа болон	Улсын түүх дурсгалыг хадгалах, сэргээх	Өргөт бүтээцтэй барилгын газар хөдлөлтийн тэсвэрлэлтийг үнэлэх болон	Түүхэн дурсгалт барилга байгууламжийг хэв маягийг		

	хөгжим, кино, гар урлал, тайзны урлагийн бүтээл туурвих, тоглох, түгээх, соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн цогцолбор барьж байгуулах, ашиглах;		хүчитгэх аргачлал /БД 22-105-18/; Цутгамал төмөр бетон бүтээцтэй барилгын газар хөдлөлт тэсвэрлэлтийг үнэлэх болон хүчитгэх аргачлал /БД 22-106-18/; Том хавтгалжин угсармал бүтээцтэй барилгын газар хөдлөлт тэсвэрлэлтийг үнэлэх болон хүчитгэх аргачлал /БД 22-107-18/;	хуучин байдлаар нь авч үлдэх хүчитгэж газар хөдлөлтийн тэсвэрлэлтийг хангуулах		22.9.3.соёлын өвийг хамгаалах, сэргээх, музей, номын сангийн үйл ажиллагаа болон хөгжим, кино, гар урлал, тайзны урлагийн бүтээл туурвих, тоглох, түгээх, соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн цогцолбор барьж байгуулах, ашиглах;

9	22.9.4.нийтийн эзэмшлийн зам, талбай, цэцэрлэгт хүрээлэн барьж байгуулах, ашиглах, хамгаалах, тохижуулах, цэцэрлэгжүүлэх, нийтийн тээврийн хөгжлийг дэмжих;	Иргэдийн тав тухтай, аюулгүй орчинд амьдрах орчинг бүрдүүлэх	Явган хүний зам, талбайн төлөвлөлт. техникийн шаардлага MNS 6808:201 MNS 6752:2019 Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнийг хамт олонд түшиглэн хамруулан хөгжүүлэх үйлчилгээ MNS 5798:2016 Хэрэглэгчдэд зориулсан үйлчилгээ - Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний асрамжийн үйлчилгээнд тавих нийтлэг шаардлага MNS 6419:2021 Хөгжлийн	Бүх хүнд (хүүхэд, хөгшид, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн) хүртээмжтэй, саадгүй зам талбай, төлөвлөх, барих үйл ажиллагаа болон иргэд чөлөөт цагийг эрүүл, зөв боловсон өнгөрүүлэх хотын өнгө үзэмжийг нэмсэн ногоон байгууламж бүхий цэцэрлэгт хүрээлэн		

			бэрхшээлтэй хүүхдийн сэргээн засалт, хөгжлийн төвийн бүтэц, үйл ажиллагаа, үйлчилгээнд тавих ерөнхий шаардлага			
10	22.9.6.спортын барилга байгууламж барьж байгуулах, ашиглах, олимпын төрлийн тэмцээн зохион байгуулах, Монголын үндэсний олимпын хорооны бүртгэлтэй олимпын төрлийн спортын холбоо, түүнд бүртгэлтэй баг, мэргэжлийн тамирчин, дасгалжуулагчид олгосон санхүүгийн дэмжлэг;	Эрүүл хүүхэд, эрүүл иргэн	Спорт болон чөлөөт цаг өнгөрөөх газрын тоног төхөөрөмж. Олсон тоглоом 1 дүгээр хэсэг: Барилга байгууламжийн болон аюулгүй ажиллагааны шаардлага MNS EN 15567-1:2020	Иргэд, хүүхэд чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх зориулалтаар олон төрөлт спортын барилга байгууламж		
11	Барилгын ,материал бүтээгдэхүүний	Байгаль орчинд ээлтэй, эрчим	Засгийн газрын 2019 оны 106 дугаар тогтоолын	Барилгын тухай болон холбогдох хууль	Байгаль орчин , аялал жуулчлалын яамнаас	

	,үйлдвэрлэл нийлүүлэлт	хүчний хэмнэлттэй	хавсралтаар батлагдсан “Барилга байгууламжийн норм, нормативын баримт бичгийн ерөнхий тогтолцоо”-ний үндсэн шаардлагыг хангасан байх	,тогтоомж ,норм дүрэм стандартын шаардлага хангасан байх	олгодог ногоон гэрчилгээтэй байх	

ХОТ БАЙГУУЛАЛТ, БАРИЛГА, ОРОН СУУЦЖУУЛАЛТЫН ЯАМ